

6.4.22

Fellesseminar Miljøpakken

Miljøpakken
– bedre by

Et kort tilbakeblikk

Miljøpakken
– bedre by

Det Miljøpakken har gjort

Miljøpakken
– bedre by

- Kollektivfeltet en katastrofe!

Bilister og
busspassasjerer
mener kollektiv-
feltet i Olav
Tryggvasons
gate i Trondheim
er en katastrofe.
Forholdene er
kaotiske i rush-
tida, med lange
køer. Mandag er
det skolestart og
190 flere daglige
bussavganger.

Nyheter
side 2 og 3

Frustrert

– Jeg har brukt en halvtime fra and en av Olav Tryggvasons gate og til dette krysset, forteller Kenneth Pettersen, som nærmer seg Elgeseter brua. Foto: GLEN MULEK.

Miljøpakken
– bedre by

Hovedveger

8 km fire felt

Flaskehals åpnet

Miljøpakken
– bedre by

Kollektiv - utbygging

230 holdeplasser
30 km kollektivfelt

Kollektiv – billigere buss, trikk og tog

Trondheim i dag: Skyet til halvveis, 2 minusgrader.

Adresseavisen

Grunnlagt 1767
Ute Nr. 1
245. årgang

Bestemors favoritter holder ennå
I Kristiansund pakker raske hender tuber og bokser med hygiene og velvære. **Økonomi** side 28-29

Mandag 03-01-2011 Tips oss på telefon 07200 i MMS/SMS til: 07200, kodeord TIPS Løssalg kr. 20

Nyhavna viktigst siden St. Olavs
Næringsminister Trond Giske kaller Nyhavna-saken en 100-års-beslutning, og at en byutvikling vil være gunstig både for bedrifter, boliger og byen. **Trondheim**

Tour de Ski
Serien av dårlig valg har kostet Northug minuttet han ligger bak Dario Cologna. Kjetil Krokstad Spanskennet: **Sport** side 2-4

De nyfødte er ofre i spansk krise
Fødselspengene er borte. Samtidig flykter unge spanjoler til Argentina. **Utlend** side 21

I dag bytter 1000 pendlere fra bil til buss

Ved årsskiftet fikk regionbussene mellom Malvik, Klæbu, Melhus, Skaun og Trondheim bypris. Takstene er i gjennomsnitt halvert. **Nyheter** side 8

Miljøpakken dekker + 25 %
(ca 280 mill) av drift

2010/11:

- * Takster ned 14-54 %
- * Takst halvert i snitt i randkommuner

2005:

- * Passasjerer betalte 100 % av kostnad

2022:

- * Passasjerer betaler 50 % av kostnad

Miljøpakken
– bedre by

Kollektiv – mer buss for pengene

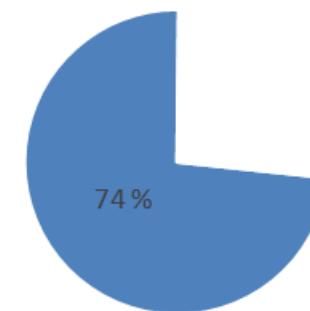
2019:
+ 60 % kapasitet

Men... 3 av 4 pendler med bil

Andel bilpendlere

Miljøpakken
– bedre by

48 km sykkelanlegg

- 24 km sykkelveg med fortau
- 16 km sykkelfelt
- 8 km gang- og sykkelveg
- 9 gang- og sykkelbruer
- 1300 p-plasser for sykkel

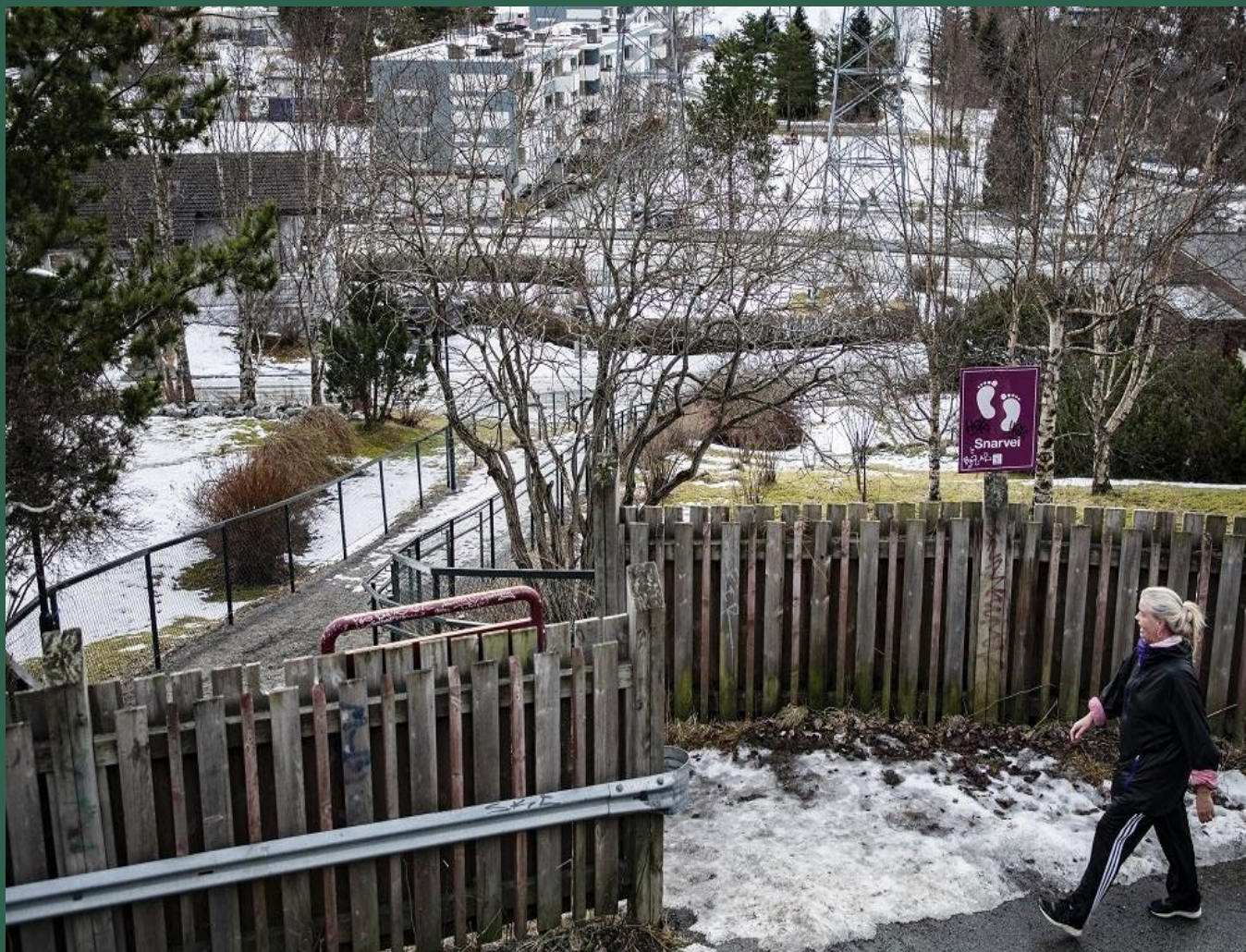
8030 meter nye fortau – 18 strekninger

18 barneskoler med tryggere skoleveg

100 snarveger siden 2014

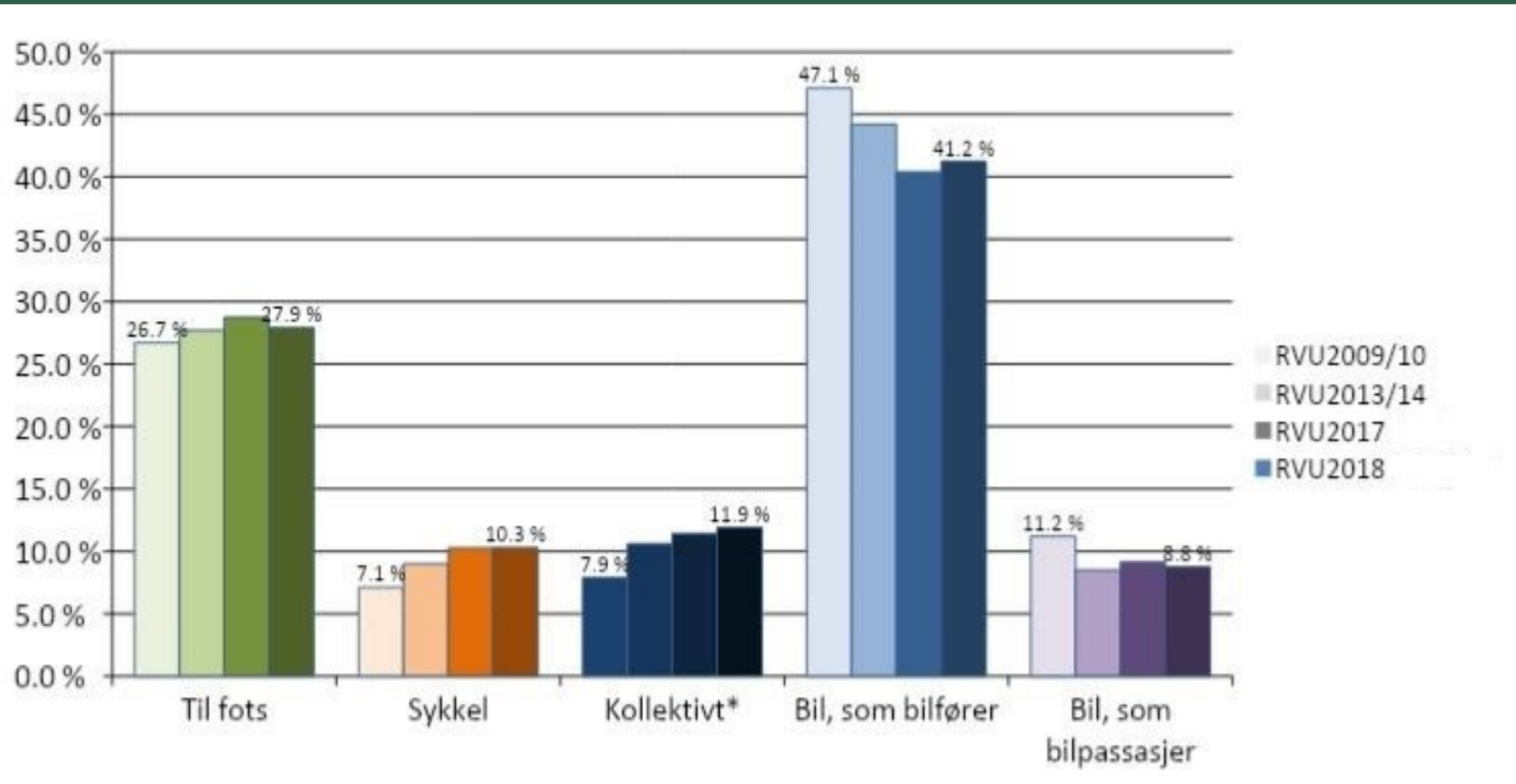
Miljøpakken
– bedre by

Miljøpakken
– bedre by

Resultater så langt

Trondheim: Folk reiste grønnere 2010-2018

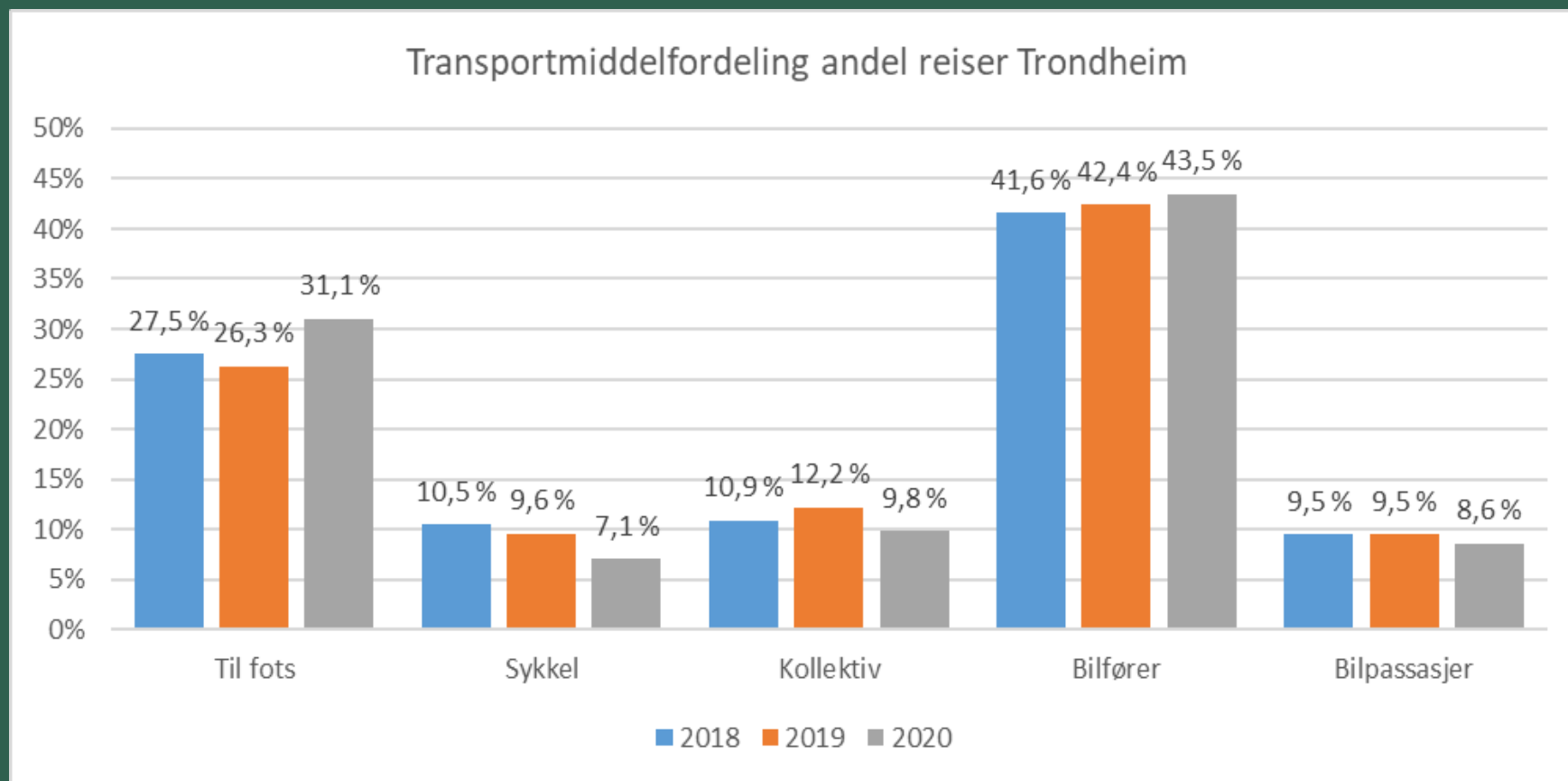

Bilandel:
Ned fra 58 til 50 %

Sykling antall:
+ 70 %

Buss og trikk antall:
+ 70 %

Trondheim: Mindre grønt 2018-2020

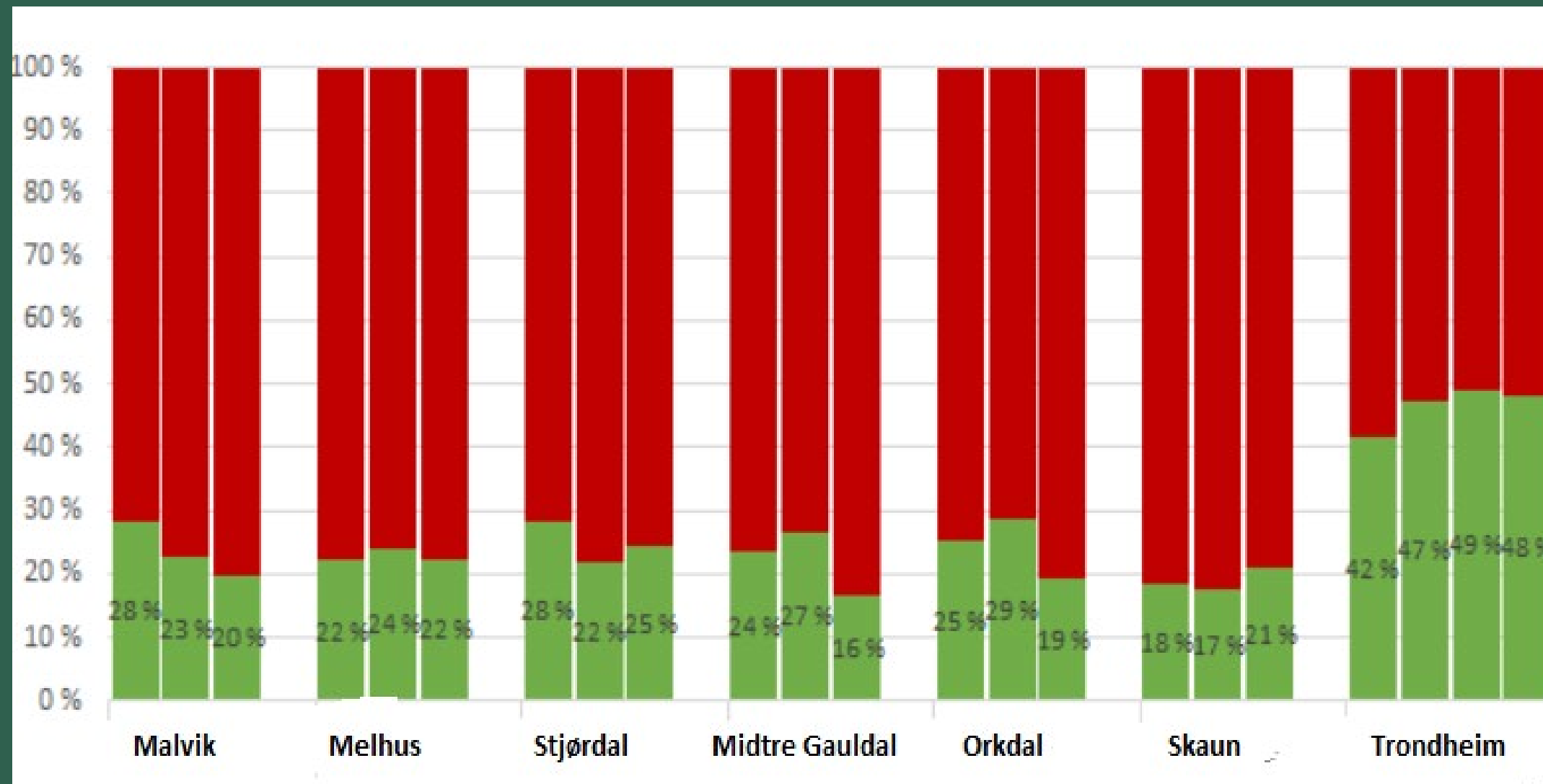

Bil:
Økte også før korona

Sykling:
Fall etter lang
tids vekst

Buss og trikk:
Korona-effekt

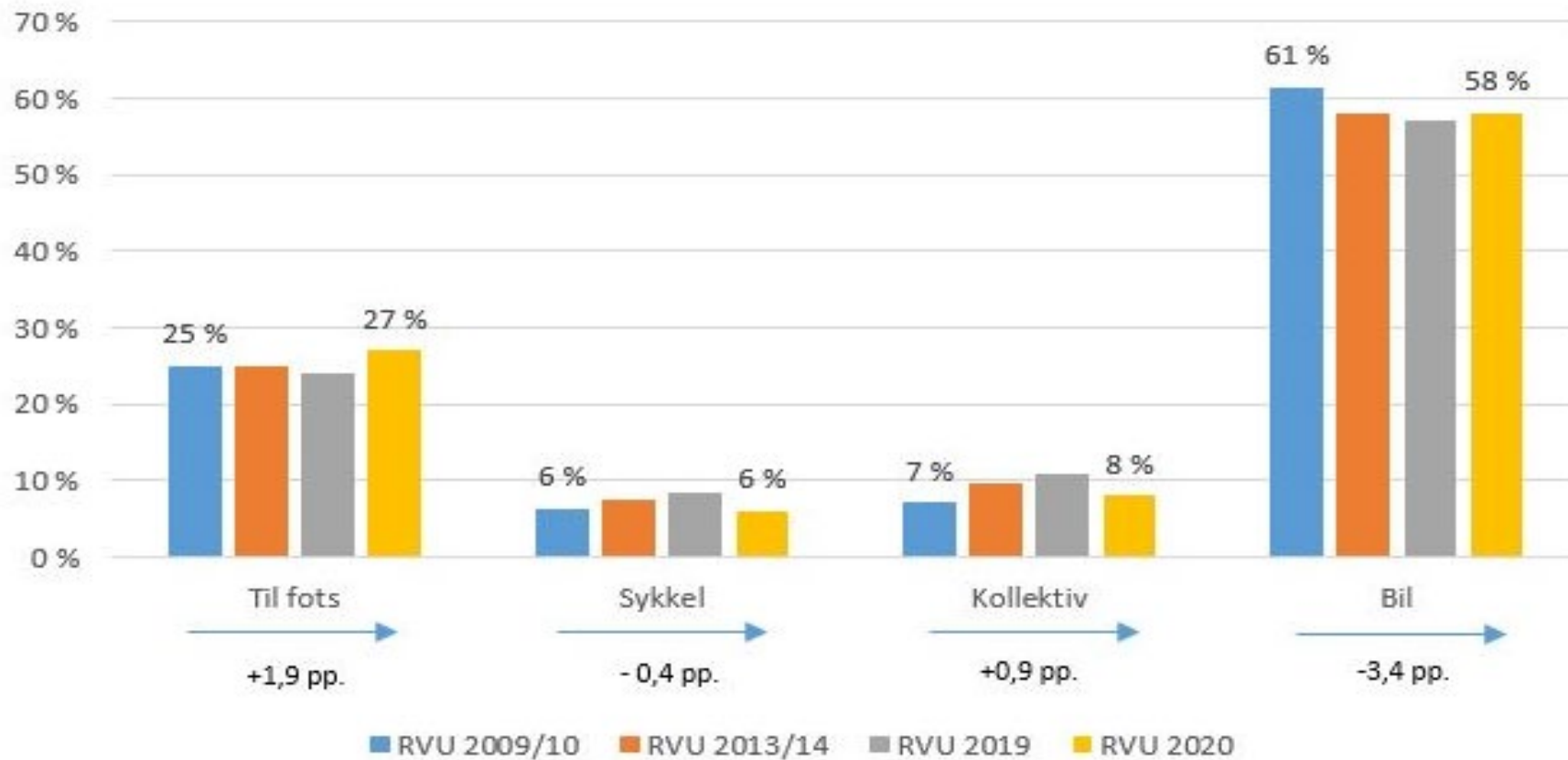
Kommuner 2010-2014-2019

Miljøpakken
– bedre by

Byvekstområdet samlet 2010-2020

Transportmiddelfordeling Byvekstområdet

Slik unngikk vi 60 000 flere biler i trafikken

Kollektivtrafikken har økt med over 70 prosent, sykkeltrafikken med knapt 70 prosent og gangtrafikken med vel 20 prosent siden Miljøpakken ble vedtatt i 2009.

Kronikk

HENNING LERVÅG
leder i Miljøpakken's sekretariat

Bil og buss i sneglefart, stadig lengre køer, helseskadelig luft – men ingen penger til å bygge ut et effektivt transportnett i en raskt voksende by. Det var scenarioet i Trondheim før politikerne vedtok Miljøpakken. De satte 2018 som frist for å klare Miljøpakkens mål. Nå foreligger fasit. Vi greide de to hovedkravene:

1. CO₂-utslipp fra transport er

Nye reisevaner: Hadde utviklingen gått som forventet før Miljøpakken, ville vi nå hatt ca. 25 prosent flere bilturer i Trondheim hver dag. Det tilsvarer nærmere 60 000 daglige reiser med bil på grunn av 35 000 flere innbyggere og en fortsatt økende bilbruk i befolkningen. I stedet gjør folk unna disse reisene til fots, på sykkel eller med buss, trikk og tog. Kollektivtrafikken har økt med over 70 prosent, sykkeltrafikken med knapt 70 prosent og gangtrafikken med vel 20 prosent siden 2009, ifølge reisevanerundersøkelsen for 2018. Bilbruken er den samme som i

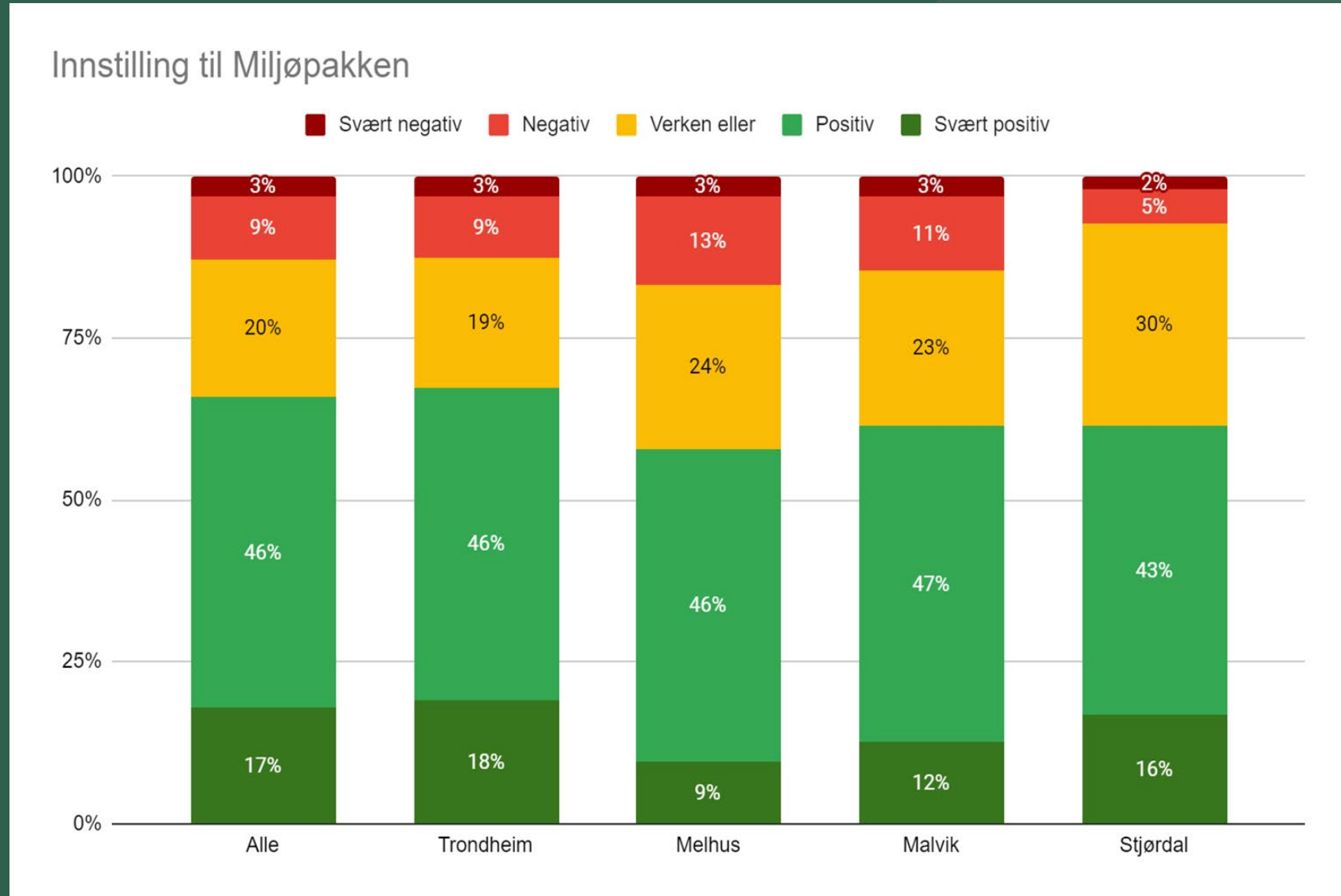
Miljøpakken
– bedre by

Er kundene våre fornøyde med oss?

Hvor positiv eller negativ
er du til Miljøpakken?

63 % positive

12 % negative

Innbyggerne i Trondheim er mest fornøyd med hverdagsreisen

Trondheim har satset stort på gassdrevne busser.

Foto: Anne Heidi Røstad / NRK

– Suverent best på kollektivtrafikk

Trondheim og Trøndelag er desidert best på kollektivtrafikk av storbyene i Norge, viser en undersøkelse TNS Gallup har gjort for NAF.

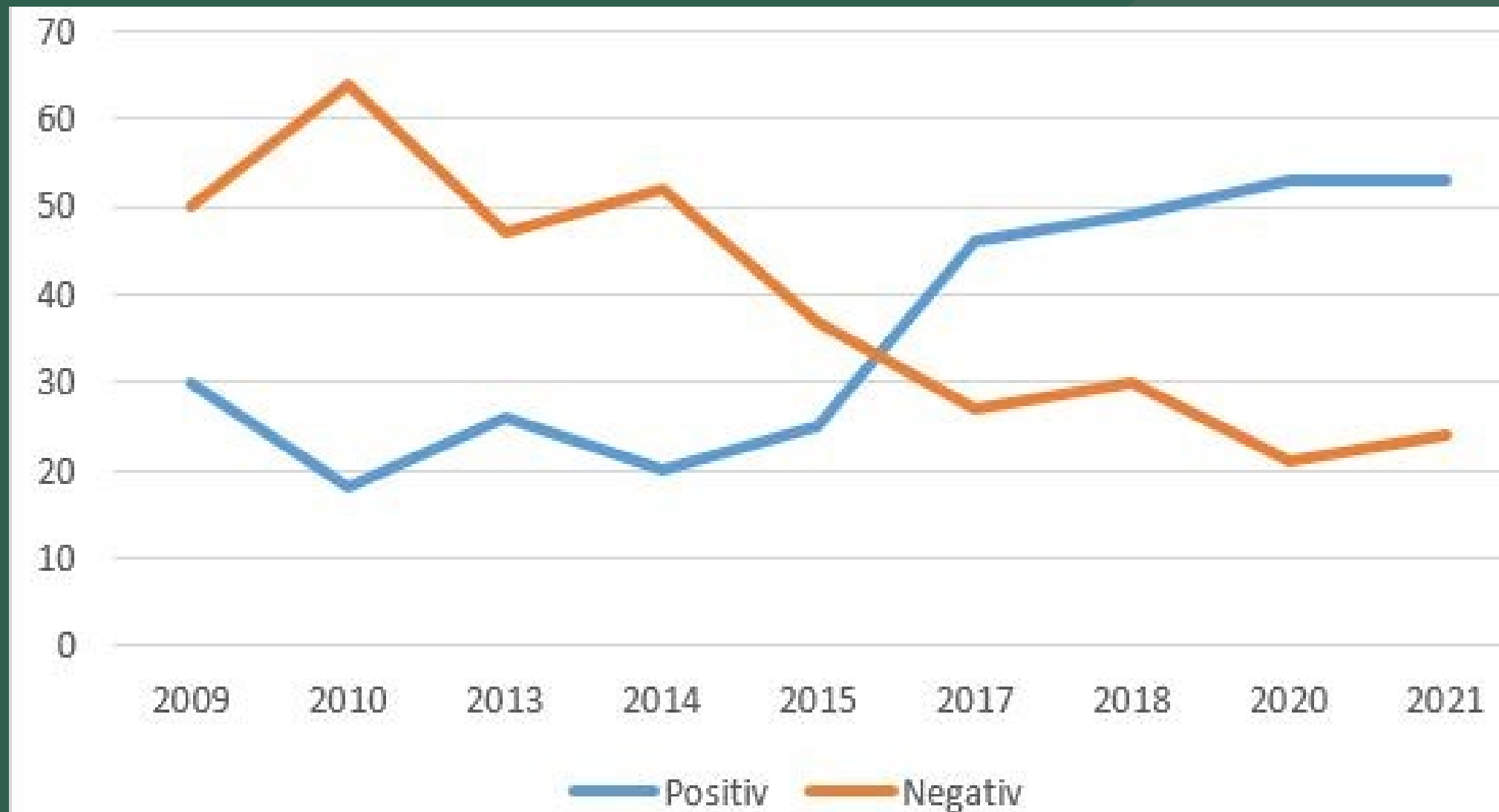
	Oslo/A.hus	Bergen	Trondheim	Stavanger	Tromsø
Hvor fornøyd er du med hverdagsreisen din?					
Fornøyd	71%	74 %	79 %	78 %	74 %
Verken eller	22 %	19 %	18 %	16 %	21 %
Misfornøyd	6 %	5 %	2 %	4 %	4 %

NAF jan-feb 2019

Miljøpakken
– bedre by

For eller mot bompenger?

Leverer vi på nullvekstmålet?

År	Trondheim	Oslo	Bergen	Nord-Jæren
2018-2019	1,3 %	-0,3 %	-1,7 %	-2,6 %
2019-2020	-6,7 %	-6,9 %	-8,0 %	-5,1 %
2020-2021	3,0 %	2,4 %	5,6 %	3,4 %
2021-2022 jan.-feb.	4,5 %			
2019-2022 jan.-feb.	-7,4 %			

Leverer vi på arealmålet?

Rapportering på arealindikator i løpet av våren

Den 8,2 km lange firefeltsvegen på nye E6 mellom Heimdal og Melhus bidro til bedre trafiksikkerhet, redusert kø, økt framkommelighet og en trafikkøkning på 14 prosent fra 2018 til 2019, skriver innleggsforfatteren. Foto: TERJE SVAAN

Store vegprosjekter svekker muligheten for nullvekst i biltrafikken

Trafikk

EINAR LEKNES
Forskningsleder Norwegian
Research Centre AS (Norce)

km lange firefeltsvegen bidro til bedre trafiksikkerhet, redusert kø, økt framkommelighet og en trafikkøkning på 14 prosent fra 2018 til 2019. Trafikkøkningen var størst i...

klimagassutslipp enn ved fri flyt. Derfor er det ikke helt åpenbart hvilke effekter Ny E6 Heimdal og Melhus og Fjærev...

Miljøpakken
– bedre by

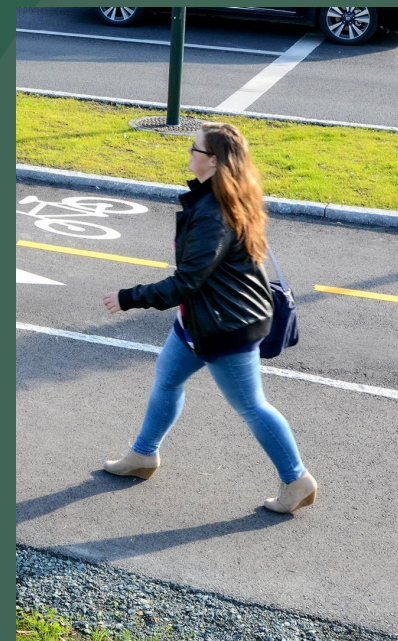
Miljøpakkens tiltak bidrar til folkehelsa

Bedre luftkvalitet

Mindre støy

Bedre trafiksikkerhet
– færre ulykker

At flere sykler og går er bra
også for deres egen helse

Dagens byvekstavtale

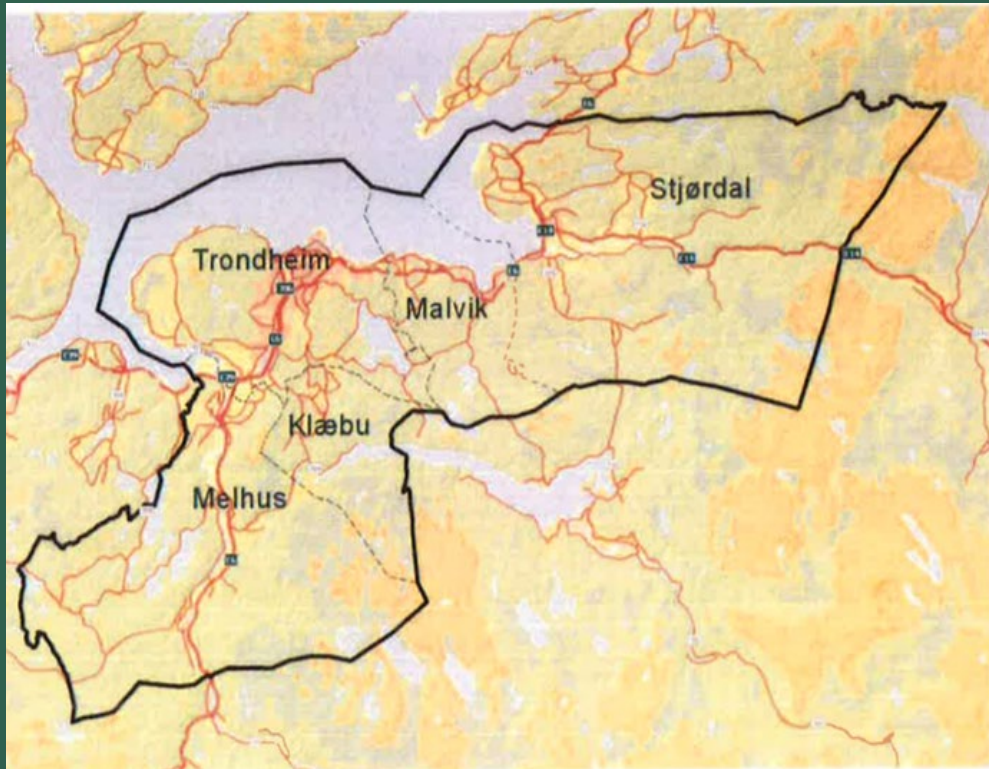
formål og forpliktelser

Miljøpakken
– bedre by

Byvekstavtalen 2019-29 (Miljøpakken)

Avklarer statens bidrag og utvider avtaleområdet

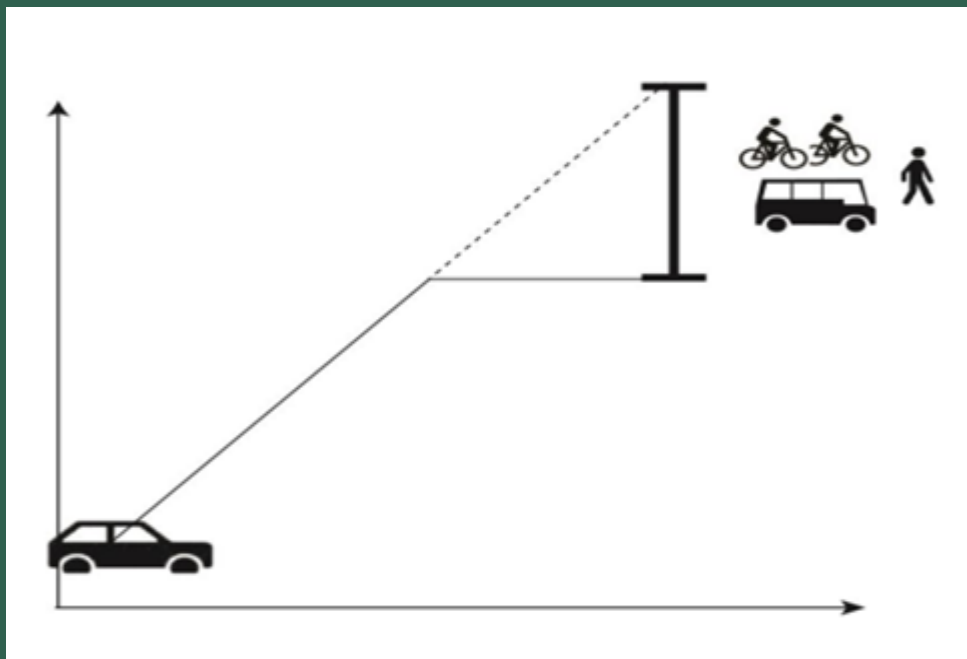

Felles bo- og arbeidsmarked

Miljøpakken
– bedre by

Lokale forpliktelser:

Nullvekstmålet:

Veksten i persontrafikken i storbyområdene skal tas med kollektiv, sykling og gange

Mer effektiv arealbruk

9 lokale mål:

Klimagassutslipp	Luftkvalitet	Tilgjengelighet
Miljøvennlige reiser	Trafikkstøy	Areal- og transportplan
Næringstransport	Trafikkulykker	Brukertilfredshet

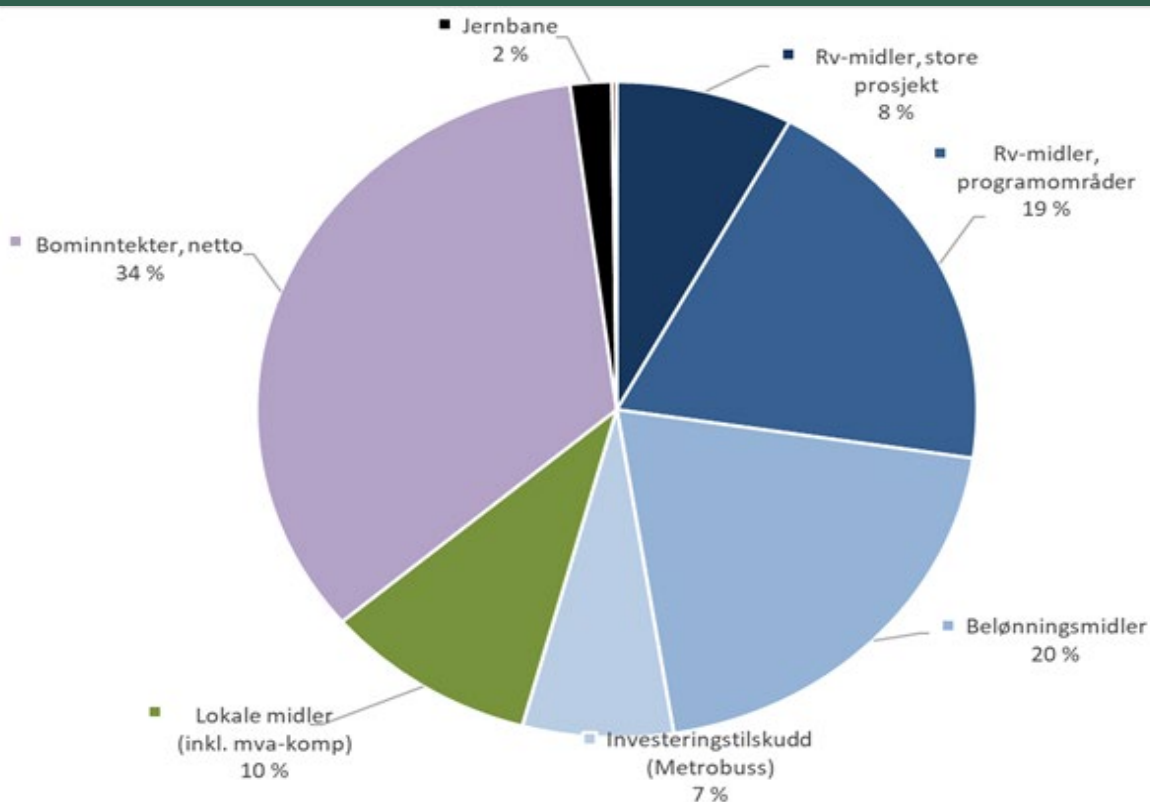

Miljøpakken
– bedre by

Statlige forpliktelser:

- Betydelige statlige tilskudd
- Satsing på jernbane

Finansieringskilder 2019-2029

Av 20 mrd. er:

- 56% statlige midler
- 34% bompenger
- 10% lokale midler

De statlige rammene har økt

Bompenger innkrevet i Trondheim kan brukes i hele avtaleområdet

Størst usikkerhet knyttet til bompengene

Jernbanesatsing finansieres 100% av staten

Ingen gratis lunsj – Staten stiller krav

Krever:

- Nullvekst i personbiltrafikken
- Effektiv arealbruk

Følger med på:

- Trafikkutvikling
- Parkeringspolitikk
- Arealbruk

Bakgrunn:

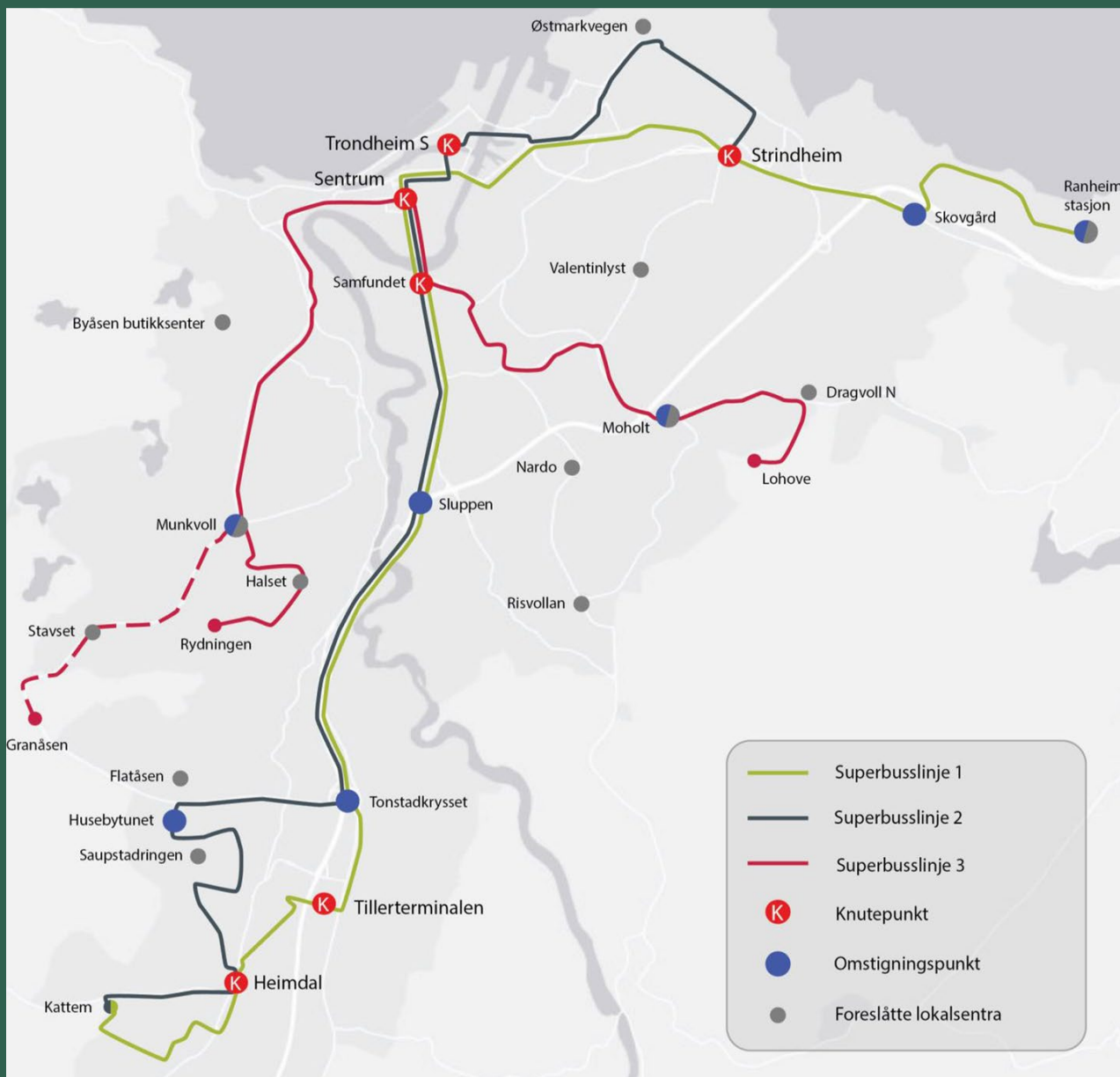
- Bidra til å nå nasjonale forpliktelser om kutt i utslipp av klimagasser

Miljøpakken
– bedre by

Noen sentrale satsinger i avtalen

Tre metrobusslinjer satt i drift 2019

Tre signalruter:

- Kattem – Ranheim
- Kattem – Lade/Strindheim
- Byåsen – Dragvoll

Miljøpakken
– bedre by

Tiltak for kollektivtrafikk, sykling og gange langs riksveg

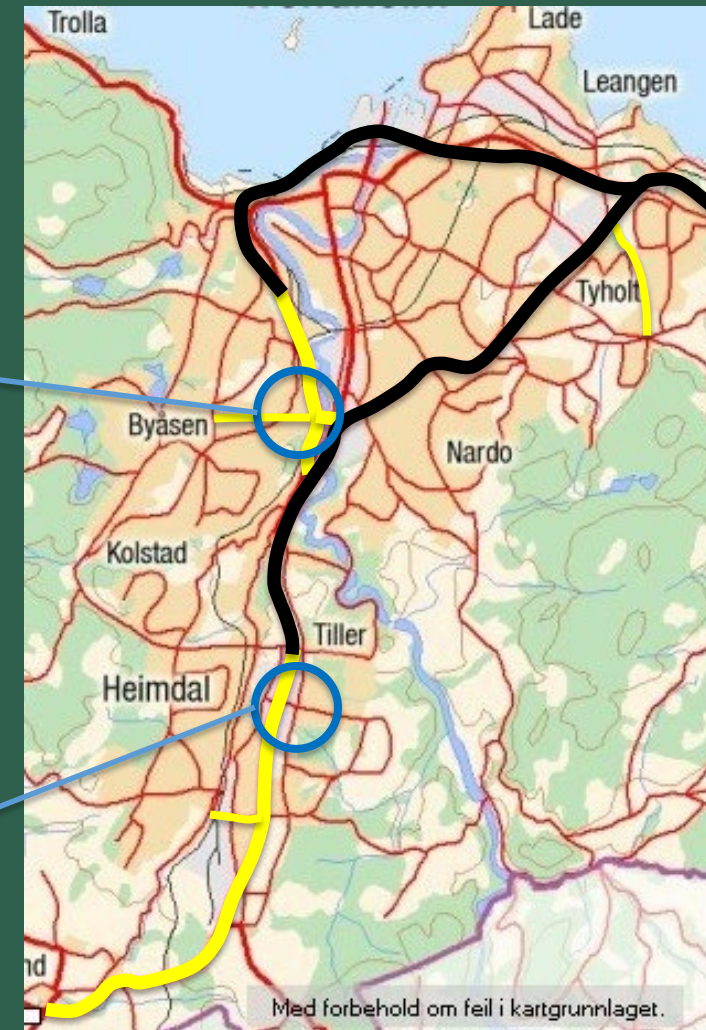
Utvikling av knutepunkt på jernbane

Utvikling av tilbudet på Trønderbanen

Riksvegprosjekter

Drift kollektiv

Miljøpakken
– bedre by

Andre satsinger/tiltak

Rute, takst og billettsamarbeid

Samordnet parkeringspolitikk

Mobilitetsrådgivning

Nye teknologiske løsninger

Byutviklingsprosjekter

- Sluppen
- Nyhavna

Arealplanlegging

- Arealutviklingen i kommunene skal understøtte nullvekstmålet

Hjemmelekse (2.12)

Inn mot neste revidering av byvekstavtalen arbeider partene med å videreutvikle planene for et areal- og transportsystem som bygger opp under nullvekstmålet. Det innebærer samarbeid om blant annet følgende:

Miljøpakken
– bedre by

	A	B
1	Utredning og innledende plan	
2	Utredning og innledende plan	
3	Utredning og innledende plan	
4	Ytterligere tiltak for gang, syk	
5	Tiltak for prioritering av kolle	
6	Tiltak for videre utbygging av	
7	Videre planlegging og gjenndr	
8	Tiltak for ytterligere forbedrin	
9	Videre utbygging av mb.trasee	
10	Framtidig utvikling av Metrob	
11	Byåstunnelen	
12	Brundalsforbindelsen	
13	Johann Tillers veg, del 2	
14	Fylkesveg 704	
15	Knutepunkt/planskilt kryssing	
16	Stjørdal	
17	Melhus: Jernbaneundergang fo	
18	Malvik	
19	Ny bru over E6	
20	Ny gang- og sykkelbru over Ga	
21	Forlenging av Innherredsveier	
22	Nytt trafikkikkert kryss på Vil	
23	Sikker kryssing av veg og jernb	
24	Utredning av erstatning for ra	
25	Utredning av bedre banelø	
26	Mulighetsanalyser, utredning	
27	Malvik	
28	Utredning og innledende plan	

Omtalte prosjekt i avtalen uten finansiering

- Byåstunnelen
- Brundalsforbindelsen
- Johan Tillers veg del 2

Hva gjør vi med disse?

Prosjekter å jobbe med inn mot revisjon av avtalen

-utredning og innledende planlegging

- Knutepunkt Sluppen
- Kollektivtrafikken langs Omkjøringsvegen
- Videre utbygging hovedruter sykkel
- Forbedringstiltak eksisterende metrobusslinjer
- Framtidig utvikling av metrobuss-systemet
- Nytt bussdepot
- Ila-Flakk-Klett (fv 715)
- Modernisering Gråkallbanen
- Bybane/bytog

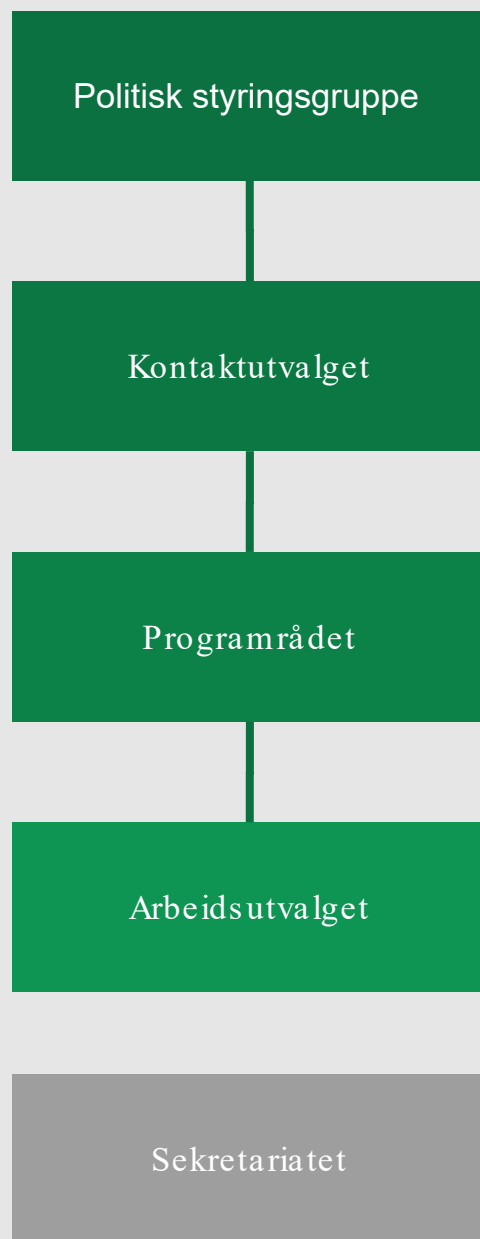
Hva gjør vi med disse?

Hva gjør vi hvis vi ikke når målene?

Ved manglende måloppnåelse er partene forpliktet til å ta nødvendige initiativ.

Nye tiltak avgjøres gjennom drøftinger mellom avtalepartene.

Er vi der?

Statssekretær i SD og KDD
Politisk ledelse i kommunene og fylkeskommunen

*Leder arbeidet med avtalen.
Behandler handlingsprogram og årlige budsjetter.*

Politisk ledelse i kommunene og fylkeskommunen, ledelsen i Statens vegvesen, Jernbanedirektoratet og Statsforvalteren i Trøndelag

*Vedtar handlingsprogram og årlige budsjetter.
Behandler forslag fra Programrådet.
Sender saker til politisk behandling.*

Administrativ ledelse i kommunene og fylkeskommunen, Statens vegvesen, Jernbanedirektoratet og Statsforvalteren i Trøndelag

*Saksforberedende organ til Kontaktutvalget.
Samordner innspillene fra hvert fagområde.
Lager forslag til prioritering og finansiering.*

Administrativt ansatte i kommunene og fylkeskommunen, Statens vegvesen, Jernbanedirektoratet og Statsforvalteren i Trøndelag

Saksforberedende organ til Programrådet.

Partsuavhengig.

*Står for den daglige, administrative ledelsen.
Overordnet styring og rapportering.
Utarbeider forslag til budsjett og handlingsprogram. Innstiller til saker i Programrådet og leder Arbeidsutvalget.*

Miljøpakken
– bedre by

Miljøpakkens portefølje

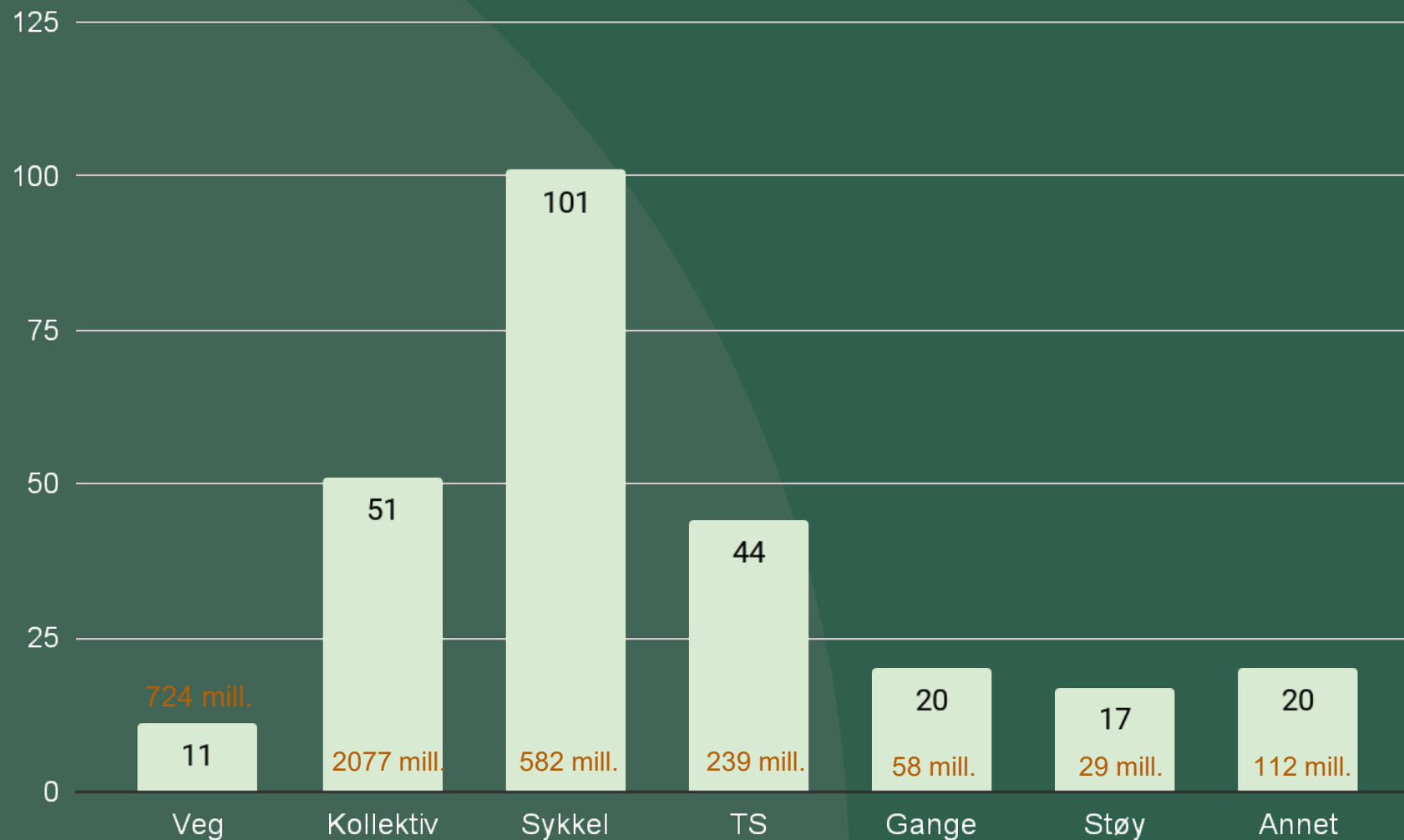

Miljøpakken
– bedre by

264 pågående prosjekt

tildelt 3,8 mrd. kr

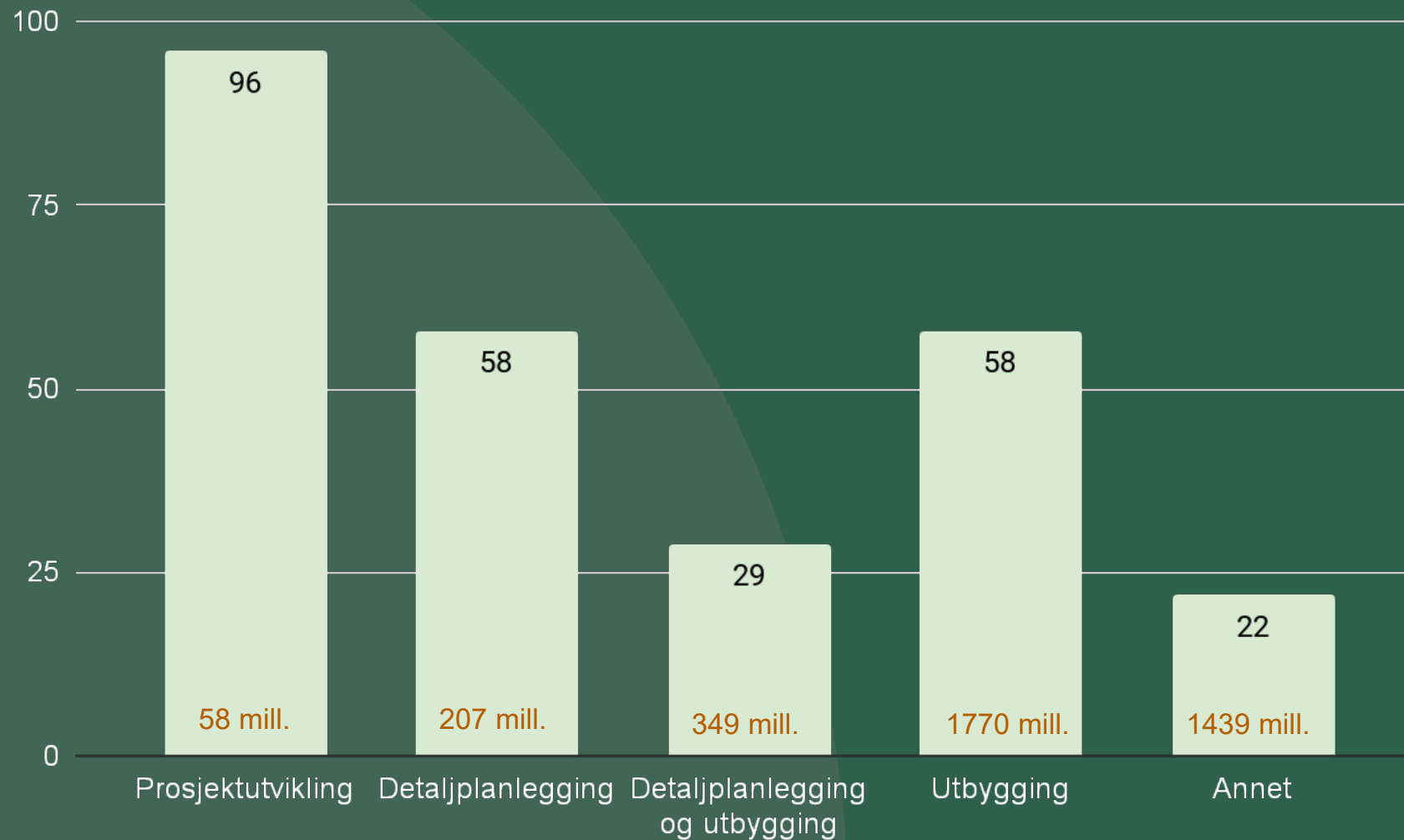
Fordeling pr. tiltaksområde

264 pågående prosjekt

tildelt 3,8 mrd. kr

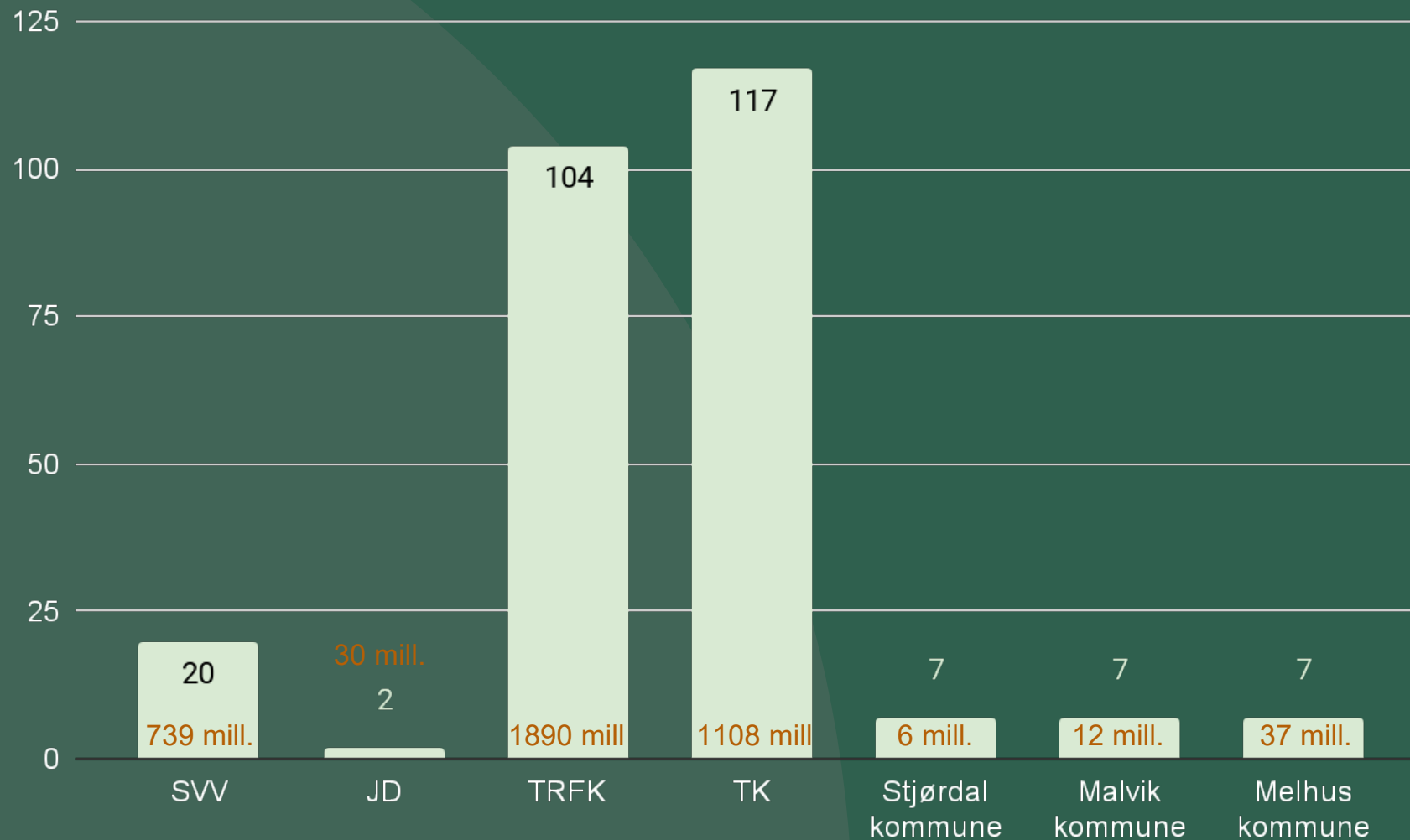
Fordeling pr. fase

264 pågående prosjekt

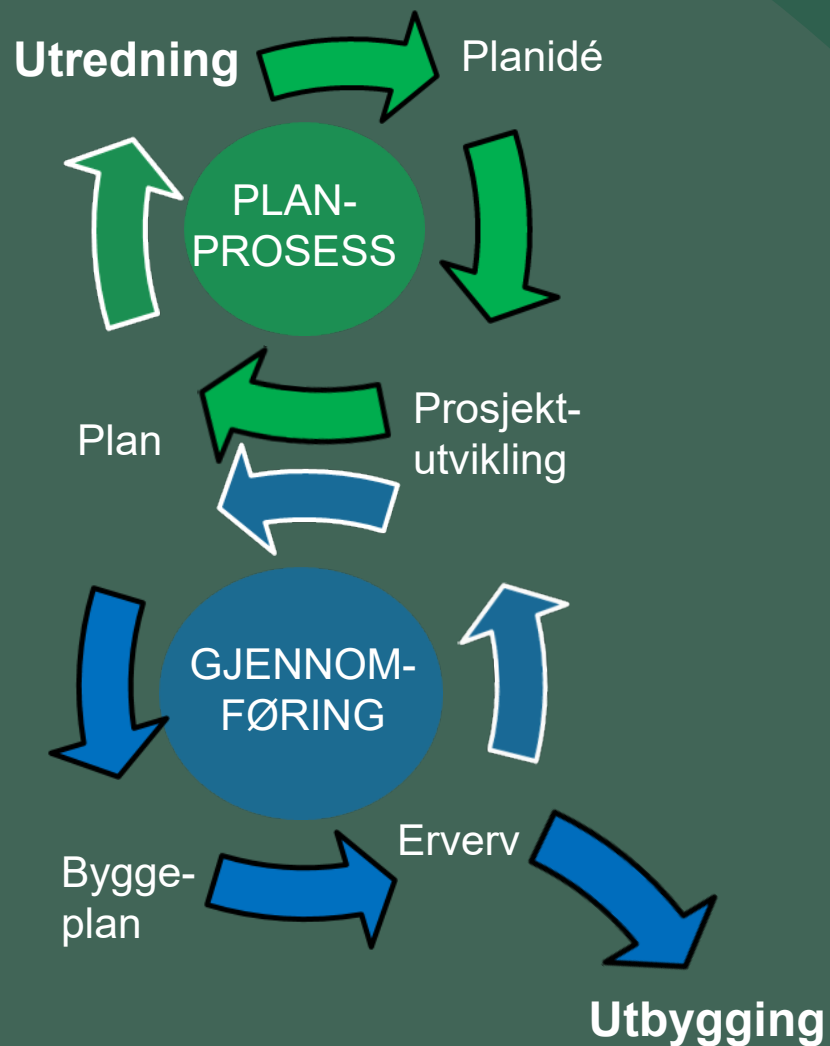
tildelt 3,8 mrd. kr

Fordeling pr. etat

Miljøpakken
– bedre by

Prosjektgjennomføring

Utfordringer:

- Ressursmangel - plankapasitet
- Avklaring av prosjekttinnhold - ulike politiske vedtak
- Samordning - ledningsetater
- Erverv
- Manglende samarbeid mellom partene

Avbøtende tiltak:

- Nyrekruttering hos partene - styrking av plankapasitet
- Forbedring av interne arbeidsprosesser
- Rammeavtaler etablert
- Større fleksibilitet i styringssystemet

Forventet gjennomføringstid

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	ÅR
Strakstiltak	PU	UB									2
Enkle tiltak uten regulering	PU	BP	UB								3
Små tiltak med regulering uten erverv	PU	REG	BP	UB							4
Små tiltak med regulering og erverv	PU	REG	BP	EV	UB						5
Vanlige prosjekt (regulering, erverv og VA)	PU	REG	BP	EV	VA	UB					7
Kompliserte prosjekt (regul., erverv og VA)	PU	REG	BP	EV	VA	UB					10

PU=prosjektutvikling, REG=reguleringsplan, BP=byggeplan, EV=ervervsprosess, VA=bygging av VA-anlegg, UB=utbygging av tiltak

Større pågående prosjekter

- Nydalsbrua (1463)
- Tanem - Tulluan (495)
- Innherredsveien østre/vestre (351/240)
- Kongens gate (343)
- Elgeseter gate (928)
- Olav Tryggvasons gate (211)
- Metrobusstrasé Nyhavna (443)
- Trondheim S (293)
- Drift kollektivtransport (278)
- Hovedsykkelveg rv. 706 (592)

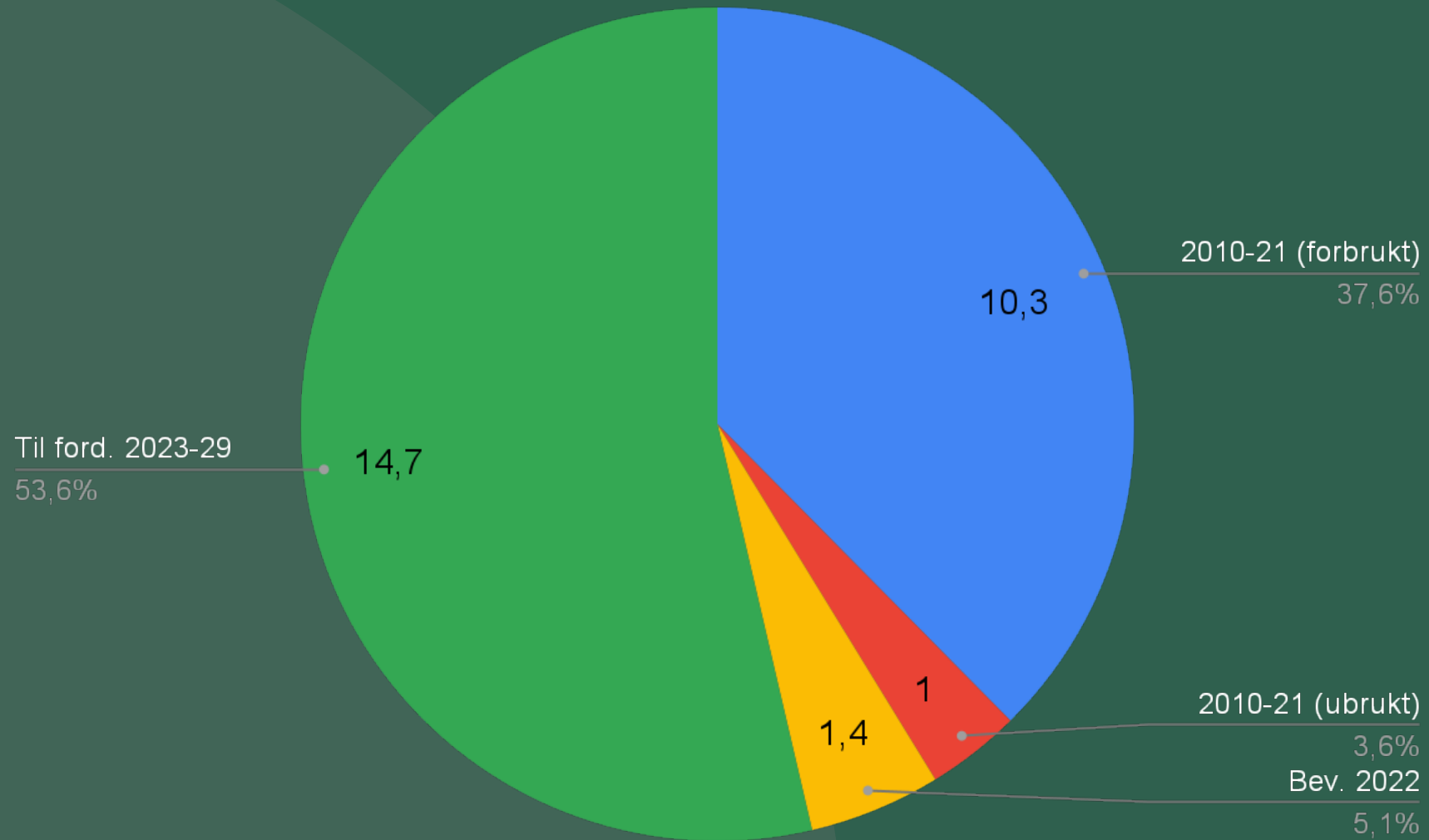

Miljøpakkens økonomi

Miljøpakken
– bedre by

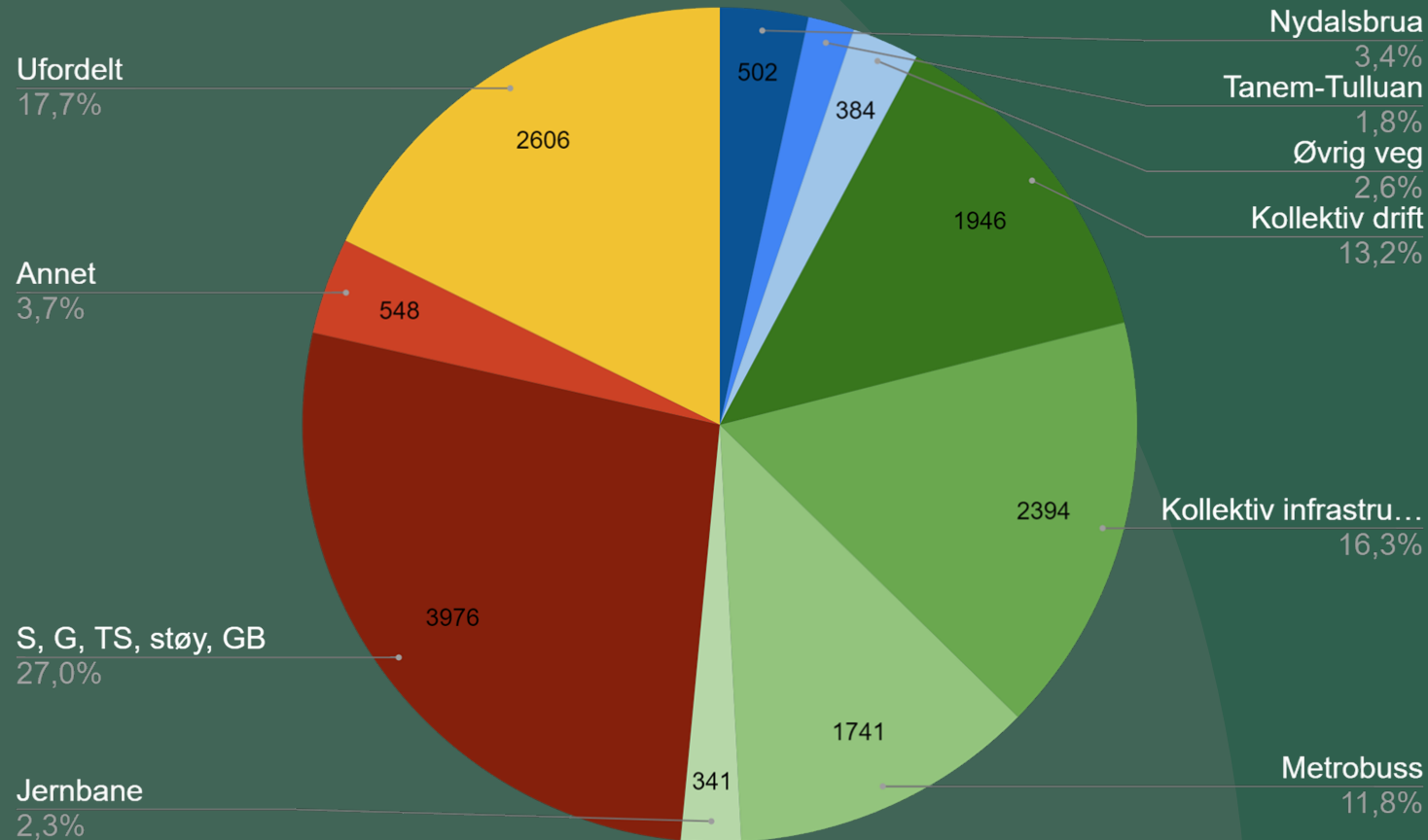
27,4 mrd. til fordeling 2010-29

Lokalt 11 % - Stat 51 % - Bom 38 %

14,7 mrd. til fordeling 2023-29

Foreløpig fordeling:

Ufordelt: 2,6 mrd.

- fleksible midler

Rammeavsetninger: 6,5 mrd.

- ca. 50 % rv-midler programområder
- hovednett for sykkel for hele avtaleområdet under utarbeidelse

Fordelt konkrete tiltak: 5,6 mrd.

- hovedveger (0,9 mrd.)
- Metrobuss (1,7 mrd.)
- drift kollektiv (2 mrd.)
- jernbane (340 mill.)

Handlingsrom

- ufordelt: 2,6 mrd.
- rammeavsetninger: 6,5 mrd. (50 %)

- Byåstunnelen
- Brundalsforbindelsen (del 1)
- Johan Tillers veg (del 2)

- Knutepunkt Sluppen
- Kollektivtrafikken langs Omkjøringsvegen
- Videre utbygging av hovedruter sykkel
- Forbedringstiltak eksisterende metrobusslinjer
- Fremtidig utvikling av metrobuss-systemet
- Nytt bussdepot
- Ila-Flakk-Klett (fv. 715)
- Modernisering av Gråkallbanen
- Bybane/bytog

Porteføljestyring og politisk påvirkning

Porteføljestyring skjer i praksis på tre måter:

1. Justering i framdrift og rammer i løpet av året (PR/KU)
2. Årlig justering av 4-årig handlingsprogram
(bystyre/kommunestyre, fylkesting og politisk styringsgruppe)
1. Justering av langsiktig tiltaksplan
(bystyre/kommunestyre og fylkesting)